

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ

Οι προτυπώσεις του Σταυρού στην Παλαιά Διαθήκη

(Πηγή: ΔΟΓΜΑ, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ)

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, email: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 9 Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Υ 2018

- ✿ Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος.
- ✿ Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).
- ✿ Χρυσοστόμου Σμύρνης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922).

ΟΙ ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΛΛΙΪ ΔΙΑΘΗΚΗ

Πολλά γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης ερμηνεύονται μέσα στην παράδοση της Εκκλησίας, ως προφητικές προεικονίσεις κάποιων γεγονότων της Καινής Διαθήκης, και ονομάζονται τύποι ή προτυπώσεις εκείνων.

Οι πατέρες της Εκκλησίας, βλέπουν προτυπώσεις του Σταυρού του Χριστού μέσα σε πάρα πολλά γεγονότα της Π. Διαθήκης. Μάλιστα οι υμνογράφοι και ιδιαίτερα ο Κοσμάς ο μελωδός, που έχει γράψει τον κανόνα της εορτής της ύψωσης του τιμίου Σταυρού, συσχετίζουν αυτά τα γεγονότα με το Σταυρό.

Προτυπώσεις, λοιπόν, του Σταυρού φαίνονται στα παρακάτω γεγονότα της Βίβλου.

Στη διάβαση της Ερυθράς θάλασσας από τους Εβραίους. Ο Μωυσής χτύπησε με το ραβδί του οριζόντια («επ' ευθείας») τη θάλασσα και αυτή άνοιξε στα δύο ώστε να τη διαβεί ο λαός του. Στη συνέχεια αφού πέρασε κι ο τελευταίος Εβραίός, ξαναχτύπησε με το ραβδί του τη θάλασσα κάθετα («επ' εύρους»), σχηματίζοντας έτσι το σημείο του Σταυρού, και τους μεν διωκόμενους έσωσε, τους δε διώκτες τύραννους καταπόντισε.

Στην προσευχή του Μωυσή στην έρημο, όταν ο λαός του κινδύνευε από την επίθεση των Αμαληκιτών. Τότε ο Μωυσής στάθηκε προσευχόμενος κάπου που να τον βλέπουν όλοι με απλωμένα τα χέρια, σχηματίζοντας έτσι Σταυρό. Όσο είχε απλωμένα τα χέρια νικούσαν, όταν κουράστηκε και τα κατέβασε, χάνανε. Όσπου ζήτησε να του κρατούν τεντωμένα τα χέρια ο Ωρ και ο Ααρών μέχρι να αποκρούσουν οριστικά τον εχθρό.

Στο χάλκινο φίδι που ύψωσε πάνω στο ραβδί του ο Μωυσής. Όταν φίδια φαρμακερά δάγκωναν στην έρημο το λαό του, ύψωσε πάνω στο ραβδί του ένα χάλκινο φίδι που το βλέπανε οι Εβραίοι και δεν πάθαιναν τίποτα από τα δηλητηριώδη δαγκώματα. Το φίδι με το ραβδί σχημάτιζαν σταυρό. Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η ερμηνεία που δίνει ο άγιος Γρηγόριος

Κυριακή προ της Υψώσεως

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. 5' 11-18)

Ἄδελφοί, ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρα σαρκὶ καυχῆσωνται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

ο Θεολόγος για το χάλκινο φίδι. Λέει λοιπόν, ότι το χάλκινο φίδι δεν ήταν τύπος αλλά αντίτυπος του Σταυρωθέντος Χριστοῦ. Δηλαδή δεν εικόνιζε το Χριστό αλλά το διάβολο. Και απαντώντας σε όσους θα αναρωτιούνται για το πώς ο διάβολος είναι δυνατόν να σώζει, λέει, πως σώζει όσους πιστεύουν πως «ο υπό του όφεως τυπούμενος» διάβολος νεκρώθηκε από το Χριστό.

Στο ραβδί του Ααρών που βλάστησε, προκρίνοντας έτσι για τη θέση του ιερέα αυτόν και τη φυλή του Λευί που αντιπροσώπευε. Από το ξερό ραβδί του Ααρών βγήκαν φύλλα και καρύδια. Όπως η ξερή και στείρα «εκκλησία των εθνών» εξάνθησε το ξύλο του Σταυρού κι εβλάστησε «καρπὸν ζωῆς», δηλαδή τον «εν αὐτῷ κρεμασθέντα Σωτήρα Χριστόν».

Στο ραβδί του Μωυσή, όταν μ' αυτό χτύπησε το βράχο στην ἐρημο κι ανέβλυσε νερό χάριν των σκληρόκαρδων Εβραίων. Ο Απόστολος Παῦλος στην πέτρα εκείνη βλέπει το Χριστό «ἐπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας. ἡ δε πέτρα ἦν ὁ Χριστός». Λέει ἡ Παλαιὰ διαθήκη, ὅτι ὁ Μωυσὴς χτύπησε τὴν πέτρα μια και δυο, και οι πατέρες βλέπουν σ' αὐτὴ τὴν ἐκφραση τὴν ὀριζόντια και τὴν κάθετη διάσταση, τὴ διαγραφή δηλαδή του σχήματος του Σταυροῦ.

Στο Ξύλο που, με ὑπόδειξη του Θεοῦ, ἔβαλε ὁ Μωυσὴς μέσα στο νερό τῆς πηγῆς Μερράς κι ἀπὸ πικρό που ἦταν τὸ μετέβαλε σε γλυκό. Ὁ Κοσμάς ὁ Μελωδός σε κάποιο τροπάριό του λέει πως τὸ θαῦμα αὐτὸ προεἰκόνιζε τὴ μεταβολὴ των Εθνῶν ἀπὸ τὴν ἀσέβεια σὴν ευσέβεια, διὰ τοῦ Σταυροῦ. Τὴν ἴδια γνώμη ἔχει κι ὁ Κύριλλος Ἱεροσολύμων κι ὁ Θεοδώρητος.

Κυριακὴ προ τῆς Υψώσεως

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Ἄδελφοί, κυττάζτε με πόσον μεγάλα γράμματα σάς έγραψα με το χέρι μου. Ὅσοι θέλουν να φανούν ευάρεστοι με μέσα εξωτερικά, αυτοί σας αναγκάζουν να περιτέμνεσθε, απλώς και μόνον διά να μη καταδιώκωνται διά το κήρυγμα περί του σταυρού του Χριστού. Διότι ούτε αυτοί που περιτέμνονται, φυλάττουν τον νόμον, αλλά θέλουν να περιτέμνεσθε σεις, διά να καυχηθούν διά την συμμόρφωσίν σας εις ένα εξωτερικόν τύπον. Εις εμέ δε μη γένοιτο να καυχηθώ διά τίποτε άλλο παρά διά τον σταυρόν του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, διά του οποίου ο κόσμος είναι σταυρωμένος ως προς εμέ, και εγώ είμαι σταυρωμένος ως προς τον κόσμον. Διότι εν Χριστώ Ιησού ούτε η περιτομή ούτε η ακροβυστία έχουν αξίαν, αλλά η νέα δημιουργία. Και όσοι βαδίσουν σύμφωνα με τον κανόνα τούτον, ειρήνη ας έλθη εις αυτούς και έλεος, και εις τον Ισραήλ του Θεού. Εις το εξής ας μη με ενοχλή κανείς, διότι εγώ βαστάζω εις το σώμα μου τα σημάδια του Κυρίου Ιησού. Η χάρις του Κυρίου μας Ιησού Χριστού να είναι με το πνεύμα σας, αδελφοί. Αμήν. (ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, έκδ. Αποστολικής Διακονίας)

Στο περιστατικό με τον προφήτη Ελισσαίο, που είχε πάει μαζί με άλλους στο Ιορδάνη ποταμό να κόψουν ξύλα για να φτιάξουν καλύβες. Εκεί λοιπόν που κάποιος προφήτης έκοβε ξύλα, του 'φυγε το στειλιάρι απ' την αξίνα και τούπεσε η αξίνα στο ποτάμι. Τότε ο προφήτης Ελισσαίος έριξε στο ποτάμι ένα ξύλο ελαφρύ που πήγε στον πάτο, και η βαριά αξίνα ανέβηκε πάνω και την πιάσανε. Κατά τον Κοσμά το Μελωδό, η αξίνα με το ελαφρύ ξύλο του προφήτη, σχημάτισαν Σταυρό, τον οποίο και προτυπώνουν με την έννοια ότι ο Σταυρός του Χριστού, έκοψε την πλάνη με το βάπτισμα, (νερό του Ιορδάνη), όπως η αξίνα έκοψε τα ξύλα.

Στην παράταξη του Ισραηλιτικού λαού γύρω από τη σκηνή του μαρτυρίου. Ο Μωυσής κατ' εντολή του Θεού παρέταξε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ σε τρόπο που τρεις να είναι στο βόρειο μέρος της σκηνης, τρεις στο νότιο, τρεις στο ανατολικό και τρεις στο δυτικό. Μ' αυτό τον τρόπο σχημάτισαν Σταυρό.

Στην προσευχή του Ιωνά μέσα στην κοιλιά του κήτους. Ο Κοσμάς ο μελωδός λέει πως ο Ιωνάς στην κοιλιά του κήτους άπλωσε σταυροειδώς τις παλάμες του και προτύπωσε το πάθος του Χριστού, ενώ όταν μετά τρεις μέρες βγήκε σώος, «την υπερκόσμιον Ανάστασιν υπεζωγράφισεν». Η Παλαιά διαθήκη δεν αναφέρει τίποτα περί σταυροειδούς «διεκπετάσεως» των χειρών του Ιωνά. Ο μελωδός το συμπεραίνει αυθαίρετα, μια που και ο Μωυσής και ο Δαβίδ και ο Σολομών έτσι προσευχήθηκαν στις δύσκολες στιγμές.

Κυριακή προ της Υψώσεως

Στην ευλογία του πατριάρχη Ιακώβ, στα παιδιά του γιου του Ιωσήφ, Εφραΐμ και Μανασσή. Λέει η Παλαιά Διαθήκη πως γέροντας πια ο Ιακώβ (140 χρονών) κυρτός και χωρίς καλή όραση πήγε να ευλογήσει τα εγγόνια του που τούφερε δίπλα του ο γιος του Ιωσήφ, στην Αίγυπτο. Ο πατέρας τους, τους έβαλε, στα δεξιά τον Εφραΐμ και στα αριστερά τον Μανασσή. Ο Ιακώβ δεν τους ευλόγησε απλώνοντας το δεξί χέρι του αντίστοιχα στον Εφραΐμ και το αριστερό στον Μανασσή, αλλά αντίστροφα, σταυρωτά, προτυπώνοντας έτσι την ευλογία του Σταυρού στην Εκκλησία. Μάλιστα στη συνέχεια ο Ιωσήφ που θεώρησε πως λόγω γήρατος ο πατέρας του έκανε λάθος, του έπιασε τα χέρια και πήγε να βάλει το δεξί στον Εφραΐμ και το αριστερό στον Μανασσή, οπότε και συνάντησε την αντίσταση του γέροντα που προφήτεψε πως ο νεότερος θα ηγηθεί κι ο μεγαλύτερος αδελφός θα ακολουθήσει, θα είναι «λαός».

Στην προσκύνηση από τον Ιακώβ, της ράβδου του γιου του Ιωσήφ. Λέει η Βίβλος πως πριν πεθάνει ο γέρος πια Ιακώβ έβαλε τον γιο του Ιωσήφ να του ορκισθεί πως δε θα αφήσει στην Αίγυπτο τη σορό του, αλλά θα τη μεταφέρει στη Χεβρών που ήταν θαμμένοι, ο Αβραάμ και η Σάρα, και ο πατέρας του Ισαάκ. Πράγματι ο Ιωσήφ ορκίστηκε και τόσο ευχαριστήθηκε ο Ιακώβ, που έσκυψε και φίλησε την άκρη από το ραβδί του γιου του. Στην προσκύνηση αυτή οι πατέρες βλέπουν την προτύπωση της προσκύνησης του Σταυρού του Χριστού.

Στον Ισαάκ που βάδιζε ανύποπτος προς τη θυσία φορτωμένος με τα ξύλα για το θυσιαστήριο, ακολουθώντας γρήγορα τον πατέρα του.

Στο ραβδί του Μουσή που μεταβλήθηκε σε μεγάλο φίδι και μεταμόρφωσε τα ραβδιά των Αιγυπτίων καταπίνοντάς τα, και αργότερα μετέβαλε το νερό του Νείλου σε αίμα, για να μη μπορούν να πίνουν οι Αιγύπτιοι, κι άλλοτε μεν έβγαζε από τα νερά βατράχια, άλλοτε έριχνε ακρίδες, σκνίπες, κι άλλοτε πάλι σκότος βαθύ.

Τέλος στο «στύλο του πυρός» και στο «στύλο της νεφέλης» με τα οποία ο Θεός οδηγούσε το λαό του στην έρημο.

(Πηγή: ΔΟΓΜΑ, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ)

🔔 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ 🔔

Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Σάββατο 15 Σεπτεμβρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

email: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή προ της Υψώσεως